

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

07.07.2022

Programma Nr. 5-03/19/2022

ietekmes uz vidi novērtējumam derīgo izrakteņu (smilts-grants, smilts un mālsmilts) ieguvei atradnē “Vālodzes” nekustamajā īpašumā “Vālodzes” Raunas pagastā, Smiltenes novadā

Derīga līdz 2027. gada 7. jūlijam

Programma izdota:

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību “DSG Karjeri”, reģ. Nr. 40003747654, juridiskā adrese¹: Hipokrāta iela 2D, Rīga, LV-1079, elektroniskā pasta adrese: birojs@dsg-karjeri.lv.

Programma izstrādāta saskaņā ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Novērtējuma likums) 16. pantu, 17. panta 1.¹ daļu un Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumu Nr. 18 “Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību” (turpmāk – Noteikumi Nr. 18) IV nodaļas prasībām, pamatojoties uz Ierosinātās pilnvarotās personas² 2022. gada 7. jūnija iesniegumu “Par IVN programmas izstrādi”, ar kuru pieprasīta programma ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk – IVN) veikšanai, un iesniegti IVN sākotnējās sabiedriskās apspriešanas materiāli, 2022. gada 29. jūnijā iesniegto papildu informāciju, kā arī ņemot vērā sabiedrības izteikto viedokli par paredzēto darbību. Programmā ietverta informācija par IVN ziņojumā (turpmāk – Ziņojums) sniedzamās informācijas detalizācijas pakāpi ieguves apjomam, kā arī ietekmes novērtējuma turpmākai veikšanai nepieciešamo pētījumu un organizatorisko pasākumu kopumam.

I. Ietekmes uz vidi novērtējuma objekts un sākotnējās sabiedriskās apspriešanas rezultāts:

1. IVN objekts ir derīgo izrakteņu (smilts-grants, smilts un mālsmilts) ieguve (turpmāk – Paredzētā darbība) atradnē “Vālodzes” (turpmāk – Atradne), nekustamā īpašuma “Vālodzes” (kadastra Nr. 4276 006 0007) zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 4276 006 0007, Raunas pagastā, Smiltenes novadā (turpmāk – Darbības vieta). Nekustamā īpašuma kopplatība ir 10,416 ha.

¹ Saskaņā ar Uzņēmumu reģistra tīmekļvietnē <https://www.ur.gov.lv/lv/> pieejamo informāciju (skatīta 28.06.2022.).

² Saskaņā ar 2022. gada 5. aprīļa līgumu Nr. 2022-VIDE/598-03, SIA “DSG Karjeri” Līguma Nr. DSG22-1-18/11 Par sākotnējās sabiedriskās apspriešanas organizēšanu un iesnieguma VPVB par IVN Programmas izsniegšanu sagatavošanu paredzētai darbībai – “Derīgo izrakteņu smilts-grants, smilts un mālsmilts ieguve atradnē “Vālodzes”, Smiltenes novadā, Raunas pagastā”, kas noslēgts starp Ierosinātāju un SIA “FirmaL4”, SIA “FirmaL4” tiek pilnvarota organizēt sākotnējo sabiedrisko apspriešanu un sagatavot iesniegumu Birojā IVN programmas saņemšanai.

2. Valsts vides dienests³ (turpmāk – Dienests) ar 2022. gada 17. februāra ietekmes uz vidi sākotnējo izvērtējumu Nr. VI22SI0016 (turpmāk – Lēmums Nr. VI22SI0016) piemēroja IVN procedūru Ierosinātājas Paredzētajai darbībai.
3. Atbilstoši Ierosinātājas sniegtajai informācijai derīgo izrakteņu ieguve paredzēta ar atklāto metodi izmantojot frontālo iekrāvēju vai ekskavatoru. Ņemot vērā, ka plānotais rekultivācijas veids ir apmežošana, tad derīgo izrakteņu ieguve tiks veikta ne dziļāk kā līdz gruntsūdens līmenim. Kāples augstums atradnes teritorijā nepārsniegs 5 m. Ņemot vērā, ka atradne daļēji ir kalns, kas tiks izstrādāts, tad kāpļu skaits nebūs vairāk par divām. Vidējais derīgā izrakteņa ieguves apjoms būs ~100 000 m³ gadā. Realizējot paredzēto darbību, plānots nodrošināt iegūtā materiāla apstrādi izmantojot drupināšanas – šķirošanas iekārtu, materiāla skalošana netiek paredzēta.
4. Darbības vietā paredzēts izveidot tehnikas nodrošinājuma laukumu, kurā tiks novietota traktortehnika un pagaidu konteineru tipa ēka darbinieku vajadzībām un inventāra glabāšanai. Tehnikas uzpildīšanai ar dīzeļdegvielu tehnikas nodrošinājuma laukumā tiks izvietota rūpnieciski ražota, specializēta (dubultsienu) degvielas uzpildīšanas sistēma ar ietilpību līdz 10 m³. Tehnikas vienības atradnē atradīsies tikai to izmantošanas brīdī.
5. Piekļuve Darbības vietai un sagatavoto materiālu izvešana paredzēta pa ~30 m attālumā esošo valsts vietējā autoceļu V297 “*Striķeļi-Pāvuli-Bormaņi*” (turpmāk – Autoceļš V297). Minētā autoceļa aizsargjosla neiekļaujas atradnes “*Vālodzes*” ieguves limita laukuma robežās.
6. Atradnes teritorija atrodas ~1,7 km attālumā uz R no Raunas, bet tuvākās apdzīvotās viensētas “*Pāvulkalni*” un “*Vecpāvuli*” atrodas attiecīgi ~300 m attālumā uz R un ~500 m attālumā uz ZR no Darbības vietas.
7. Darbības vietas tiešā tuvumā atrodas arī citas derīgo izrakteņu ieguves vietas. Atradne A daļā robežojas ar smilts-grants un smilts atradni “*Pāvuli*”. Otrpus Autoceļam V297, ~50 m attālumā, atrodas smilts-grants un smilts atradne “*Pāvulkalni*” un ~50 m un ~250 m atrodas smilts-grants un smilts atradne “*Pāvulkalni 2020*”, kas sastāv no diviem teritoriāli atdalītiem laukumiem A un R laukums. Uz A no Atradnes ~750m attālumā atrodas smilts-grants un smilts atradne “*Foreles*”.
8. Tuvākā Eiropas nozīme īpaši aizsargājamā dabas teritorija (*Natura 2000*) – dabas liegums “*Raunas Staburags*” - atrodas ~ 2,5 km attālumā uz DA no Darbības vietas.
9. Atbilstoši Raunas novada⁴ teritorijas plānojumam 2012. - 2024. gadam⁵ Paredzētā darbība plānota *Mežu teritorijā*, kur saskaņā ar Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 7.9.4. punktu pieļaujama derīgo izrakteņu ieguve.
10. Paredzētās darbības IVN sākotnējā sabiedriskā apspriešana (turpmāk – Sākotnējā apspriešana) notika no 2022. gada 12. maija līdz 2. jūnijam. Paziņojums par Paredzēto darbību un plānoto sanākumi tika publicēts laikraksta “*Smiltenes novada Pašvaldības Vēstis*” 2022. gada 12. maija izdevumā Nr. 5 (124) un ievietots Smiltenes novada pašvaldības tīmekļvietnē www.smiltenesnovads.lv, Ierosinātājas pārstāves tīmekļvietnē www.L4.lv un Biroja tīmekļvietnē www.vpvb.gov.lv. Ar sagatavotajiem materiāliem par Paredzēto darbību varēja iepazīties tīmekļvietnē www.L4.lv. Atbilstoši 2022. gada 29. jūnijā iesniegtajai informācijai par Paredzēto darbību individuāli informēti tie

³ Saskaņā ar Valsts vides dienesta tīmekļvietnē (<https://www.vvd.gov.lv/lv/jaunums/valsts-vides-dienests-istenojis-verienigas-izmainas-struktura-lai-celtu-pakalpojumu-kvalitati>) pieejamo informāciju no 2022. gada 1. aprīļa reģionālo vides pārvalžu funkcijas, kas saistītas ar atļauju dokumentu sagatavošanu, pārņem Atļauju pārvalde. Līdz 2022. gada 31. martam – Valsts vides dienesta Vidzemes reģionālā vides pārvalde.

⁴ Atbilstoši *Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumam* no 2021. gada 1. jūlija Raunas novada administratīvā teritorija ietilpst Smiltenes novada administratīvajā teritorijā.

⁵ Tīmekļvietne https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_50 (skatīta 28.06.2022.).

nekustamo īpašumu īpašnieki (valdītāji), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar Darbības vietu. Sākotnējās apspriešanas ietvaros tika organizēta sanāksme neklātienēs formā, izmantojot ZOOM vietni, saskaņā ar likuma “*Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likums*” 20. pantu. Sabiedriskās apspriešanas materiāli tīmekļvietnē www.L4.lv tika ievietoti 2022. gada 12. maijā un bija pieejama līdz programmas izdošanas brīdim. Tāpat Sākotnējās apspriešanas laikā personām bija iespēja uzdot sev interesējošus jautājumus, kā arī saņemt atbildes, sūtot tos uz e-pasta adresi – inga.gavena@gmail.com. Saskaņā ar 2022. gada 7. jūnijā iesniegtajiem Sākotnējās apspriešanas materiāliem, laikā līdz 2022. gada 31. maijam uz norādīto e-pasta adresi netika saņemts neviens jautājums vai priekšlikums par Paredzēto darbību. Tiešsaistes Sākotnējās apspriešanas sanāksme neklātienēs formā (attālināti) notika 2022. gada 26. maijā plkst. 17.00. Sanāksmē bija iespējams piedalīties, piesakot dalību rakstot uz e-pastu firmaL4@L4.lv vai zvanot pa tālruni 67500180. Tīmekļvietnē www.L4.lv prezentācija par Paredzēto darbību tika publicēta 2022. gada 12. maijā, Sākotnējās apspriešanas sanāksmes ieraksts - 2022. gada 27. maijā un sanāksmes protokols - 2022. gada 27. maijā un bija pieejami līdz programmas izdošanas brīdim. Saskaņā ar Sākotnējās apspriešanas sanāksmes protokolu tiešsaistes Sākotnējās apspriešanas sanāksmei piedalījās četri dalībnieki. Tiešsaistes Sākotnējās apspriešanas sanāksmes laikā netika uzdoti jautājumi par Paredzēto darbību. Sākotnējās apspriešanas ietvaros Birojā tika saņemts⁶ Veselības inspekcijas viedoklis par Paredzēto darbību.

II. Vispārējo prasību detalizācijas pakāpe ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sagatavošanai:

1. Prasības Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma Ziņojuma sagatavošanai nosaka Novērtējuma likuma 17. panta trešā daļa un Noteikumu Nr. 18 2. pielikums, kurā izvērtēti norādīts, kāda informācija un novērtējums Ziņojumā ir jāiekļauj. Tādēļ Birojs atkārtoti minētās prasības neuzskaita, bet norāda, ka Ziņojumu sagatavo atbilstoši Novērtējuma likuma 17. panta trešās daļas un Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma prasībām, cik iespējams, to strukturējot atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikumam.
2. Ievērojot Novērtējuma likuma 16. panta pirmajā daļā noteikto, Birojs ar šo programmu papildina no ārējiem normatīvajiem aktiem jau izrietošos nosacījumus Ziņojumā sniedzamās informācijas veidam, precizējot, kāda veida informācijai un novērtējumam pievēršama īpaša uzmanība, ņemot vērā Paredzētās darbības un Darbības vietas specifiku.
3. Ziņojuma sagatavošanai Birojs noteic šādu vispārējo informācijas detalizācijas pakāpi:
 - 3.1. Ziņojumā definē un pamato izpētes teritorijas robežas, kas ietver Darbības vietu un Paredzētās darbības iespējamās ietekmes zonu. Ņemot vērā savstarpējās un summārās ietekmes (tiešās un netiešās) ar citām derīgo izrakteņu ieguves vietām, izpētes teritorijai jāaptver arī šīs Biroja Programmas I nodaļas 7. punktā uzskaitītās teritorijas, kur veikta, tiek veikta vai atļauta derīgo izrakteņu ieguve. Izpētes teritorijai jāaptver arī plānotie transportēšanas maršruti pa pievedceļu līdz Autoceļam V297, kā arī reprezentatīvs Autoceļa V297 posms, ievērtējot šo ceļu segumus un kvalitāti.
 - 3.2. Ziņojumā ietverams esošās un plānotās situācijas attēlojums kartogrāfiski, piemēram, esošās situācijas un plānotās situācijas plāns, kur savstarpēji salīdzināmā atbilstošā mērogā atspoguļota esošā situācija un plānotā situācija Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā. Kartogrāfiskajos materiālos nepieciešams attēlot gan citas derīgo izrakteņu ieguves vietas, gan teritoriju, kurā plānota derīgā izrakteņa ieguve Darbības vietā, gan teritorijas, kurās netiks veiktas Paredzētā darbība dažādu aprobežojumu (piemēram, aizsargjoslu) dēļ, plānotos piebraukšanas un derīgā materiāla

⁶ Ierosinātājas pilnvarotās personas 2022. gada 20. jūnijā pārsūtīts.

izvešanas ceļus, nosusināšanas sistēmas elementus, ja tādi paredzēti, meliorācijas objektus, tuvākās īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, papildu nepieciešamos pagaidu un pastāvīgos objektus (bērtnes, būves, ēkas (tajā skaitā nojaukamās), infrastruktūru, inženierkomunikācijas u.c. objektus) u.c. nozīmīgu informāciju, kas ļauj pārskatāmi vizuāli uztvert, kādas pārmaiņas un kurā vietā ar Paredzēto darbību sagaidāmas.

- 3.3. Ja tiek konstatēta ietekme uz *Natura 2000* teritoriju, ietekmes uz šo teritoriju jāvērtē saskaņā ar Novērtējuma likuma 4.¹ pantu. Minētais pants nosaka, ka ietekmes uz *Natura 2000* teritorijām novērtē saskaņā ar atsevišķi noteiktu kārtību un, ja paredzētajai darbībai veic ietekmes uz vidi novērtējumu, tad novērtējuma ziņojums par ietekmi uz *Natura 2000* teritoriju iekļaujams ietekmes uz vidi novērtējuma Ziņojumā (atsevišķā nodaļā vai nodaļās). Kārtību, kādā novērtējama ietekme uz *Natura 2000* teritorijām, nosaka Ministru kabineta 2011. gada 19. aprīļa noteikumi Nr. 300 “*Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000)*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 300).
- 3.4. Paredzētās darbības alternatīvu vērtējumu veic vienlīdz detālā pakāpē, kā to paredz Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkts.
- 3.5. Ziņojumā ietveramo ietekmju uz vidi novērtējumu veic speciālisti ar augstāko akadēmisko vai profesionālo izglītību, vēlams atbilstošā dabas zinātnes un inženierzinātnes izglītības tematiskajā jomā. Sugu un biotopu novērtējumu veic attiecīgajā sertifikācijas jomā sertificēts nozares (sugu un biotopu) eksperts. Ziņojumam pievieno ekspertu atzinumus. Ziņojumā ietver to speciālistu sarakstu (norādot izglītību), kuri sagatavojuši attiecīgo Paredzēto darbību ietekmju vērtējumu. Ja speciālisti ir sagatavojuši atzinumus, tos pievieno Ziņojumam.
- 3.6. Visiem Ziņojumam pievienotajiem dokumentiem, tai skaitā speciālistu vai ekspertu atzinumiem un citiem dokumentiem, jābūt parakstītiem un noformētiem normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Ja dokumenta oriģināls sagatavots elektroniski, tā papīra atvasinājumam jābūt noformētam atbilstoši likumam “*Elektronisko dokumentu likums*” un jāsaturs informācija par elektronisko parakstu un tā laika zīmogu.
- 3.7. Lai uzlabotu Ziņojuma uztveramību, Ziņojumam nepieciešams sagatavot arī īsu ievadu, kurā ietver koncentrētu Paredzētās darbības, Darbības vietas un tās galveno raksturlielumu aprakstu, tostarp informāciju par Paredzētās darbības alternatīvām, galvenajiem ietekmju novērtējuma secinājumiem un plānotajiem Paredzētās darbības realizācijas termiņiem.
- 3.8. Sagatavojot Ziņojumu, ņem vērā iespējamās faktisko un tiesisko apstākļu izmaiņas, tostarp izmaiņas normatīvajos aktos, kas regulē IVN un atsevišķu ietekmes aspektu novērtējumu.

III. Institūcijas un organizācijas, ar kurām nepieciešams konsultēties vai kurām iesniedzams Ziņojums:

1. Ziņojums jāiesniedz Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldē un Smiltenes novada domē rakstveida priekšlikumu saņemšanai Ziņojuma pilnveidošanai.
2. Ja tiek konstatēta ietekme uz dabas vērtībām Ziņojums jāiesniedz arī Dabas aizsardzības pārvaldē rakstveida priekšlikumu saņemšanai Ziņojuma pilnveidošanai.

IV. Prasības / detalizācijas pakāpe ietekmju novērtēšanas un pētījumu kopumam, kas jāietver Ziņojumā:

1. Paredzētās darbības vietas un paredzētās darbības raksturojums:

- 1.1. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 1. un 2. punktā noteikto prasību izpildei Birojs precizējošus nosacījumus neizvirza.
- 1.2. Sniedzot informāciju par Darbības vietu atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 3. punktam, norāda arī pamatinformāciju par Atradni, tajā skaitā informāciju par Darbības vietā esošo derīgo izrakteņu krājumiem, to kategoriju, iegulas raksturojumu, derīgo izrakteņu kvalitāti un izmantošanas iespējas.
- 1.3. Definējot Paredzētās darbības alternatīvas atbilstoši Paredzētās darbības veidam un specifikai (Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 4. punkts), izsver alternatīvas, tostarp izsver arī derīgo izrakteņu ieguves un apstrādes alternatīvas un iespējamās transportēšanas maršrutu alternatīvas, kas rada mazāku ietekmi dzīvojamās teritorijās.
- 1.4. Sniedzot informāciju atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.1. punktam (Paredzētās darbības un to fizisko pazīmju apraksts, kā arī nosacījumi zemes izmantošanai), ievērojami arī šādi nosacījumi:
 - 1.4.1. Raksturojot visus plānotos un nepieciešamos darbus un to secību, ņem vērā, ka šis raksturojums aptver gan teritorijas sagatavošanu un papildus nepieciešamo objektu būvniecību, gan arī derīgā materiāla ieguvi un teritorijas rekultivāciju. Sniedz informāciju par derīgo izrakteņu iecirkņu izstrādes secību, to iespējamo izstrādi vienlaicīgi.
 - 1.4.2. Norādīt maksimālās iespējamās ieguves platības, ņemot vērā iespējamās ieguves ierobežojumus (tostarp aizsargjoslas), un attēlot vietas, kur derīgo izrakteņu ieguve netiks veikta, arī kartogrāfiski.
 - 1.4.3. Aprēķināt un norādīt kopējo zemes platību, kurai tiks veikta līdzšinējās izmantošanas un/vai zemes lietojuma veida maiņa (arī atmežošana vai apauguma noņemšana). Sniegt informāciju par iespējamu celmu un augsnes virskārtas, nepieciešamības gadījumā, arī grunts/derīgo izrakteņu segkārtas, izvietojumu vai izmantošanu.
 - 1.4.4. Raksturot ieguves procesus – darbu secību, dažādu ieguves ciklu ilgumu, plānotos derīgo izrakteņa ieguves veidus un apjomus, izstrādes dziļumu, ieguves un ar to saistīto darbību laika grafiku, ņemot vērā infrastruktūras objektu izvietojumu, kā arī iespējamo atšķirīgo darbu organizāciju šajās teritorijās vai to tuvumā.
 - 1.4.5. Apraksta derīgo izrakteņu ieguves tehnoloģiju (paņēmienus), ja tādi Darbības vietā paredzēti – arī derīgā materiāla apstrādes (drupināšanas, šķirošanas, skalošanas) un citus tehnoloģiskos procesus, un salīdzina tos ar pasaules praksē izmantojamām tehnoloģijām. Norāda izmantojamās tehnikas vienības un to skaitu.
 - 1.4.6. Novērtē inženierkomunikāciju pieejamību, sniedz informāciju par nepieciešamajiem būvniecības, tostarp pārbūves vai atjaunošanas darbiem.
 - 1.4.7. Īpašu uzmanību pievērš piebraukšanas iespējām derīgo izrakteņu teritorijām un plānotajiem transportēšanas maršrutiem, nepieciešamajiem un plānotajiem būvniecības (piemēram, seguma atjaunošanas) darbiem un iespējamiem transportlīdzekļu pārvietošanās ierobežojumiem uz koplietošanas ceļiem. Norāda plānoto satiksmes intensitāti uz izvešanas ceļiem. Norāda kopējo plānoto satiksmes intensitāti uz izvešanas ceļiem, ņemot vērā satiksmes intensitāti arī no citām, blakus esošām, derīgo izrakteņu ieguves vietām.

- 1.4.8. Novērtē piemērotākos risinājumus rekultivācijai Darbības vietā vai dažādās Darbības vietas zonās (ja risinājumi varētu būt atšķirīgi). Sniedz konkrētus priekšlikumus plānotajiem rekultivācijas pasākumiem un to realizācijas laika grafikam.
- 1.5. Sniedzot informāciju par nepieciešamajiem dabas resursiem un materiāliem atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.2. punktam, norāda, kā tieši (kādos procesos) konkrētie materiāli vai dabas resursi tiek izlietoti un kāds ir šo resursu avots (piemēram, ūdens ieguves avots), nepieciešamo energoresursu raksturojums.
- 1.6. Sniedzot informāciju atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.3. punktam, īpašu uzmanību pievērš emisijām ūdenī, gaisā, trokšņa emisijām. Skaidrojams, kādos procesos un kādas iekārtas rada attiecīgos blakusproduktus un emisijas. Prognozējamo emisiju apjomu nosaka skaitliskās vērtībās, ņemot vērā iekārtu tehniskajā dokumentācijā vai citos literatūras avotos norādīto (piemēram, attiecībā uz iekārtu skaņas jaudu). Lai noteiktu piesārņojošo vielu emisiju gaisā daudzumu, ievēro normatīvajos aktos par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projekta izstrādi⁷ noteiktos paņēmienus (monitorings, inventarizācija vai aprēķins, izmantojot emisiju faktorus). Attiecībā uz atkritumiem norādāmi arī risinājumi to apsaimniekošanai. Attiecībā uz notekūdeņiem norādāmi to rašanās avoti, veidi un daudzums, piesārņojošās vielas notekūdeņos, savākšana, nepieciešamā attīrīšana, novadīšana un, nepieciešamības gadījumā, kvalitātes kontrole.
- 1.7. Sagatavojot informāciju atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.4. punktam, vadās no minētā pielikuma 10. punktā sniegtajiem norādījumiem attiecībā uz avāriju risku novērtējumu un ņem tos vērā tik tālu, cik tie attiecas uz Paredzēto darbību.
- 1.8. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.5. un 5.6. punktā noteikto prasību izpildei Birojs precizējošus nosacījumus neizvirza.
- 1.9. Sniedzot iepriekš šīs Programmas IV nodaļas 1. apakšnodaļā noteikto informāciju, atbilstīgi konkrētā punkta aptvertās jomas vai jautājuma griezumam sniedzams arī paredzēto tehnisko paņēmieni, kā arī organizatorisko un inženiertehnisko risinājumu raksturojums, tai skaitā pasākumi atbilstīgai darbības vietas / teritorijas (tostarp laukumu un to segumu) sagatavošanai un aprīkošanai, informācija par paņēmieniem / risinājumiem, kas kontrolē un nepieļauj augsnes, virszemes un pazemes ūdens piesārņošanu, nodrošina emisiju gaisā un ūdenī samazināšanu un kontroli, atkritumu atbilstošu apsaimniekošanu, trokšņa un smaku izplatību mazināšanu un kontroli (detalizācijas pakāpe šādu organizatorisko un inženiertehnisko risinājumu vērtējumam ietverti šīs Biroja programmas IV nodaļas 6. apakšnodaļā).

2. Vides stāvokļa novērtējums Darbības vietā un tās apkārtnē:

- 2.1. Saskaņā ar Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 6. punktā noteikto (esošā vides stāvokļa novērtējums) Ziņojumā ietver aprakstu, kurā aplūkoti pašreizējā vides stāvokļa attiecīgie aspekti, apsverot, kā vides stāvoklis varētu attīstīties arī Paredzētās darbības neīstenošanas gadījumā (pamatscenārijs). Pamatscenārija novērtējums nav Paredzētās darbības alternatīvu novērtējums (to neaizstāj), bet veids, kā novērtēt, cik lielā mērā iemesls iespējamām negatīvām izmaiņām vides stāvoklī būtu tieši Paredzētā darbība.
- 2.2. Atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7. punktā noteiktajam – esošā vides stāvokļa raksturojums aptver visas Novērtējuma likuma 1. panta 1. punkta legāldefinīcijā

⁷ Prasības gaisu piesārņojošo vielu emisiju daudzuma noteikšanai šīs Biroja programmas izdošanas brīdī noteic Ministru kabineta 2013. gada 2. aprīļa noteikumi Nr. 182 "Noteikumi par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projektu izstrādi" (turpmāk – Noteikumi Nr. 182).

“ietekme uz vidi” uzskaitītās vides jomas, īpašu uzmanību pievēršot pamatojumam – kā un vai Paredzētā darbība tās var ietekmēt. Šādā veidā identificējamās būtiskās ietekmes, noskaidrojot arī, kādi Paredzētās darbības procesi tās rada un kāda var būt to izpausme uz cilvēku, viņa veselību un drošību, bioloģisko daudzveidību, zemi un augsni, ūdeni, gaisu, klimatu, ainavu, materiālajām vērtībām, kultūras un dabas mantojumu, derīgo izrakteņu ieguvu, Darbības vietas iespējamo pakļautību avāriju vai negadījumu riskiem.

- 2.3. Īpaša uzmanība vides stāvokļa novērtējumā, kas veicams saskaņā ar Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7.1. – 7.9. punktā noteikto, pievēršama šādiem jautājumiem, ņemot vērā arī jau esošo derīgo izrakteņu ieguvu vai citas akceptētās darbības Paredzētās darbības ietekmes zonā:
- 2.3.1. Hidroģeoloģiskie apstākļi Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā, tai skaitā gruntsūdens plūsmas virzieni, gruntsūdens līmeņa ieguluma dziļums, sezonālās svārstības un izmaiņu tendences, ņemot vērā nokrišņu daudzumu un piegulošo teritoriju izmantošanu; pazemes ūdeņu papildināšanās un noplūdes apgabali, hidrauliskā saistība starp virszemes un pazemes ūdeņiem Darbības vietā un tai piegulošajā teritorijā.
 - 2.3.2. Hidroloģiskie apstākļi Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā, tai skaitā informācija par esošiem drenāžas un meliorācijas objektiem, ūdenstecēm un ūdensobjektiem Darbības vietā un tās apkārtnē (arī to aizsargjoslām), ūdens plūsmas virzieniem, saņemtajām ūdenstecēm (arī to raksturojums: ūdeņu tips, noteiktās ūdens kvalitātes prasības un vides kvalitātes mērķi, pašreizējā izmantošana), teritoriju applūšanas iespējamība.
 - 2.3.3. Darbības vietas ģeoloģiskā uzbūve un inženierģeoloģiskie apstākļi, tai skaitā, piemēram, paaugstināta ģeoloģiskā riska nogabali, mūsdienu ģeoloģiskie procesi.
 - 2.3.4. Darbības vietas un transportēšanas maršruta tuvumā dzīvojamās mājas un apdzīvotas teritorijas, attālumi līdz tām.
 - 2.3.5. Tuvākās ūdens ņemšanas vietas un derīgo izrakteņu ieguves vietas / pazemes ūdens atradnes, to raksturojums un izmantošana, aizsargjoslas.
 - 2.3.6. Esošās gaisa kvalitātes un trokšņa līmeņa novērtējums Paredzētās darbības realizācijas vietā un ietekmes zonā, fokusējoties uz esošo problēmsituāciju un vietu, ja tādas identificējamās, analīzi. Esošā satiksmes intensitāte transportēšanas maršrutos, esošā gaisa kvalitāte un trokšņa līmenis Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā.
 - 2.3.7. Darbības vietas un apkārtnes dabas novērtējums (arī mežiem), ietverot vērtējumu par nozīmīgām dabas vērtībām, īpaši aizsargājamām sugām un to dzīvotnēm, īpaši aizsargājamiem un Eiropas Savienības nozīmes biotopiem un mikroliegumiem Darbības vietā un tās iespējamās ietekmes zonā. Sugu un biotopu novērtējumu jāveic attiecīgajā sertifikācijas jomā sertificētam nozares (sugu un biotopu) ekspertam un Ziņojumam jāpievieno ekspertu atzinumi.
 - 2.3.8. Tuvumā esošās *Natura 2000* teritorijas novērtējums atbilstoši Noteikumu Nr. 300 9. punkta ar apakšpunktiem prasībām, novērtējot arī teritorijas izveidošanas un aizsardzības mērķus, likumsakarības un mijiedarbības, kas nosaka dabas vērtību pastāvēšanu *Natura 2000* teritorijā, faktorus, kas jau pirms Paredzētās darbības īstenošanas negatīvi to ietekmē u.c.
 - 2.3.9. Darbības vietas un Paredzētās darbības ietekmes zonas ainaviskais un kultūrvēsturiskais nozīmīgums, informācija par kultūras un dabas mantojuma pieminekļiem, ja tādi ir iespējamās ietekmes zonā.

- 2.3.10. Informācija par citām tuvākajām derīgo izrakteņu ieguves vietām, rūpnieciska rakstura darbībām vai piesārņotām vietām, kas rada līdzīgas ietekmes; novērtējums, vai un kā ietekmes varētu summēties.
- 2.4. Raksturojot esošo vides stāvokli, Ziņojumā sniegt arī šādas ziņas:
- 2.4.1. Darbības vietas un tai piegulošo teritoriju īpašuma piederības raksturojums.
- 2.4.2. Paredzētās darbības atbilstība vietējās pašvaldības teritorijas plānojumam, nepieciešamie grozījumi tajā, lai Paredzētā darbība būtu pieļaujama.
- 2.4.3. Tuvākās ūdens ņemšanas vietas un pazemes ūdens atradnes, ūdensapgādes urbumi, arī viensētu akas, to raksturojums un izmantošana, aizsargjoslas.
- 2.4.4. Meteoroloģisko apstākļu raksturojums (ietverot derīgo izrakteņu ieguves platības sagatavošanai, derīgo izrakteņu ieguvei un apstrādei, produkcijas ražošanai (ja attiecināms) un izstrādāto lauku rekultivācijai nelabvēlīgu dabas apstākļu raksturojumu).
- 2.4.5. Cita informācija un novērtējums atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7.1. – 7.9. punktā noteiktajam.

3. Paredzētās darbības iespējamā ietekme uz vidi un tās novērtējums:

- 3.1. Paredzētās darbības un tās iespējamo alternatīvu būtiskās ietekmes uz vidi vērtējamas atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktajam, ņemot vērā, ka katrs no ietekmju veidiem apsver gan tiešos, gan netiešos, sekundāros, savstarpējos un summāros u.c. ietekmes aspektus.
- 3.2. Papildus Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktajam, Birojs ietekmju novērtējumam nosaka šādu detalizācijas pakāpi:
- 3.2.1. Ietekmju novērtējumā īpaša uzmanība jāpievērš savstarpējām un summārām ietekmēm ar derīgo izrakteņu ieguvei citās ieguves vietās Darbības vietas apkārtnē (skat. šīs Biroja Programmas I nodaļas 7. punktu).
- 3.2.2. Vērtējot ietekmes, ko rada Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8.1. punktā uzskaitītie darbi, ņemamas vērā arī ar teritorijas sagatavošanu saistītās ietekmes, tostarp ietekmes, ko rada apauguma noņemšana, augsnes un neizmantojamās grunts virskārtas novietošana, kā arī ietekmes, ko rada papildu nepieciešamo infrastruktūras objektu (piemēram, ceļu) būvniecība vai meliorācijas sistēmu pārkārtošana ārpus Darbības vietas, ja tāda nepieciešama. Novērtējumā ņem vērā arī iespējamās neērtības vai traucējumus vietējiem iedzīvotājiem un ietekmes uz citām personām piederošiem īpašumiem.
- 3.2.3. Sagatavojama Paredzētās darbības izraisītu hidroloģisko un hidroģeoloģisko režīmu izmaiņu prognoze. Novērtējumā ņem vērā teritorijas hidroģeoloģisko apstākļu īpatnības, derīgo izrakteņu ieguves ilgumu, kā arī savstarpējās un summārās ietekmes ar derīgo izrakteņu ieguvei citās teritorijās. Novērtējama arī hidroģeoloģisko apstākļu izmaiņu iespējamā ietekme uz gruntsūdeņiem, pieņemtajām ūdenstecēm, pazemes ūdens avotiem, dzeramā ūdens resursiem (arī viensētu akas) un to kvalitāti. Novērtēt Paredzētās darbības iespējamo ietekmes zonu; informāciju atspoguļot arī kartogrāfiskajā materiālā.
- 3.2.4. Tā kā ietekme uz gaisa kvalitāti gan derīgo izrakteņu iegūšanas laikā, gan iegūtā materiāla transportēšanas laikā ir viena no būtiskām ar Paredzēto darbību saistītajām ietekmēm, Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkta ar apakšpunktiem izpilde attiecībā uz gaisu piesārņojošo vielu emisiju novērtējumu, cik attiecināms,

izpildāma atbilstoši Noteikumos Nr. 182 noteiktajam. Lai novērtētu emisijas limitu atbilstību gaisa kvalitātes normatīviem, izmantot piesārņojošo vielu izkliedes aprēķina datorprogrammu un ievērot Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 9. punktā noteikto, ka novērtējums izdarāms, ņemot vērā normatīvo aktu prasības par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projekta izstrādi (Noteikumi Nr. 182). Novērtējums aptver gan līdzšinējās ietekmes (fona piesārņojums), gan Paredzētās darbības ietekmes no karjeru sagatavošanas, derīgo izrakteņu ieguves, uzglabāšanas krautnēs, apstrādes (ja tāda paredzēta) un transportēšanas, kā arī summārās ietekmes.

- 3.2.5. Tā kā trokšņa ietekme, jo īpaši derīgo izrakteņu iegūšanas laikā un no iegūtā materiāla transportēšanas, ir viena no būtiskām ar Paredzēto darbību saistītajām ietekmēm, Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkta ar apakšpunktiem izpilde attiecībā uz vides trokšņa novērtējumu izpildāma atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumos Nr. 16 "*Trokšņa novērtēšana un pārvaldības kārtība*" noteiktajam. Lai novērtētu atbilstību vides trokšņa normatīviem, izmantot trokšņa izkliedes aprēķina datorprogrammu un novērtējums aptver ietekmes no karjera sagatavošanas derīgo izrakteņu ieguves un apstrādes darbiem, transportēšanas, kā arī summārās ietekmes.
- 3.2.6. Vērtējot transportēšanas ietekmes, ņem vērā šajā programmā noteikto prasību, ka Paredzētās darbības ietekmes teritorija transportēšanas maršrutā nosakāma ne tikai posmā līdz Autoceļam V297, bet arī reprezentatīvam Autoceļa V297 posmam, ņemot vērā transportēšanai paredzēto ceļu segumu un kvalitāti. Summārās ietekmes vērtējumā jāņem vērā arī esošā satiksmes intensitāte.
- 3.2.7. Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8.7. punktā noteikto prasību izpildei Birojs precizējošus nosacījumus neizvirza. Atbilstoši Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8.7. punktā noteiktajam novērtē Paredzētās darbības ietekmi uz klimatu un neaizsargātību pret klimata pārmaiņām arī kontekstā ar piegulošo teritoriju plānoto izmantošanu.
- 3.2.8. Ņemot vērā apkārtnē esošās un plānotās derīgo izrakteņu ieguves platības un apjomus, Paredzētās darbības ietekme, ko tā atsevišķi un summāri ar citam darbībām Paredzētās darbības iespējamā ietekmes zonā var radīt uz *Natura 2000* teritoriju – dabas liegumu "*Raunas Staburags*". Novērtējumā ņem vērā gan tiešās, gan netiešās u.c. ietekmes, ko rada sagaidāmās pārmaiņas vidē (gan ieguves vietas sagatavošanas, gan Atradnes izstrādes fāzē), tostarp traucējumi, mitruma režīma izmaiņas u.c. Novērtē ietekmi uz *Natura 2000* teritoriju ekoloģiskajām funkcijām, integritāti, to izveidošanas un aizsardzības mērķiem, izvērtē kompensējošo pasākumu nepieciešamību.
- 3.2.9. Papildu ietekmes vērtējumam uz *Natura 2000* teritoriju, veic ietekmes uz dabas vērtībām (arī mežiem, dižkokiem), bioloģisko daudzveidību novērtējumu, īpaši ņemot vērā aizsargājamās sugas, to dzīvotnes, īpaši aizsargājamās un Eiropas Savienības nozīmes biotopus, to aizsardzībai veidotus mikroliegumus. Vērtē apstākļus, kas svarīgi konkrēto dabas vērtību pastāvēšanai. Novērtējumā ņem vērā gan tiešās, gan netiešās u.c. ietekmes, ko rada sagaidāmās pārmaiņas vidē.
- 3.2.10. Ietekmes novērtējumu uz *Natura 2000* teritoriju un bioloģisko daudzveidību sagatavo attiecīgajā jomā sertificēti dabas eksperti. Teritorijas novērtēšana dabā veicama atbilstošā sezonā, kas ļauj novērtēt attiecīgās dabas vērtības.
- 3.3. Citi ietekmju aspekti vērtējami atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktajam, un Birojs papildu detalizācijas pakāpi šo punktu izpildei neizvirza.

- 3.4. Paredzētās darbības ietekme jānovērtē atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 10. punktā noteiktajam.
- 3.5. Sagatavojams Paredzētās darbības sociāli – ekonomisko aspektu izvērtējums, tai skaitā ietekmes uz materiālajām vērtībām (arī nekustamajiem īpašumiem) Paredzētās darbības ietekmes zonā novērtējums, ņemot vērā secinājumus par sagaidāmās ietekmes būtiskumu.
- 3.6. Ziņojumā ietver apkopojošu sabiedrības (arī institūciju un pašvaldības) viedokļu un attieksmes vērtējumu, tai skaitā arī sabiedriskās apspriešanas sanāksmju (arī Sākotnējās apspriešanas) rezultātu novērtējumu atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 16. punktam.

4. Izvēlētās alternatīvas pamatojums, ņemot vērā ietekmes uz vidi salīdzinājumu.

- 4.1. Novērtējot un salīdzinot Paredzētās darbības alternatīvas atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 11. punktā noteiktajam, norāda kritērijus alternatīvo risinājumu salīdzināšanai. Kritērijus izvēlās Ierosinātāja, tomēr tiem galvenokārt jāietver salīdzinājums saistībā ar radīto ietekmi uz vidi.
- 4.2. Pamato izvēlēto variantu un izvērtē Paredzētās darbības un tās radītās ietekmes atbilstību normatīvajiem aktiem, kuros ietvertas prasības Paredzētajai darbībai.

5. Izmantotās novērtēšanas metodes:

- 5.1. Novērtējot Paredzētās darbības ietekmi, norāda izmantotās prognozēšanas metodes, ja prognozēšanai izmantotas datorprogrammas, sniedz prognožu ievades datus.
- 5.2. Ziņojumā sniedz Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 12. un 13. punktā norādīto informāciju. Papildu Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 12. un 13. punktā, kā arī šajā programmā noteiktajam, Birojs citus nosacījumus novērtēšanas paņēmieniem un metodēm nenoteic.

6. Prasības negatīvo ietekmju uz vidi novēršanas, nepieļaušanas vai samazināšanas pasākumu novērtēšanai, Paredzētās darbības limitējošo un ierobežojošo faktoru analīzei:

- 6.1. Risinājumu veidi un pasākumi (inženiertehniskie, organizatoriskie u.c.), kas paredzēti, lai novērstu, nepieļautu vai mazinātu paredzētās darbības būtisku nelabvēlīgu ietekmi uz vidi, raksturojami un novērtējami atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 14. punktā noteiktajam, un tie aptver gan risinājumus teritorijas sagatavošanas un papildu nepieciešamo objektu būvniecības (ja attiecināms), laikā, gan derīgo izrakteņu ieguves un apstrādes laikā, gan risinājumus produkcijas ražošanas procesā (ja attiecināms), gan risinājumus ietekmes mazināšanai vietās, kur veikta derīgo izrakteņu ieguve (rekultivācija). Novērtē gan kādā mērā šādi pasākumi novērš, nepieļauj vai samazina ietekmi, gan kādas ir paliekošās ietekmes (pasākumu efektivitāte un paliekošo ietekmju atbilstība spēkā esošo normatīvo aktu prasībām). Novērtē paliekošo ietekmju atbilstību vides aizsardzību regulējošiem normatīvajiem aktiem.
- 6.2. Veic Paredzētās darbības iespējamo ierobežojošo un limitējošo faktoru analīzi (ņemot vērā normatīvajos aktos noteiktos ierobežojumus, balstoties uz veikto novērtējumu par sagaidāmo ietekmi uz vidi un nepieciešamajiem pasākumiem tās novēršanai, samazināšanai u.c.). Nepieciešamības gadījumā paredz nosacījumus atsevišķu darbību veikšanas ierobežošanai.

7. Prasības monitoringam:

- 7.1. Ziņojumā paredz pasākumus vides kvalitātes monitoringam un ietekmju uzraudzībai un novērtēšanai atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 15. punktā noteiktajam.
- 7.2. Izvērtējama monitoringa nepieciešamība un paredzami jau iespējami konkrēti nosacījumi metodēm, veikšanas vietām, parametriem, ilgumam un regularitātei.

V. Prasības sabiedriskajai apspriešanai un informācijas publiskošanai:

1. Ziņojumā analizē ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējās sabiedriskās apspriešanas laikā saņemtos komentārus un priekšlikumus, iekļaujot Ziņojumā pārskatu par sabiedrības iesniegtajiem priekšlikumiem un norādot, kā tie ņemti vērā. Nepieciešamības gadījumā Ziņojumā sniedz vērtējumu par plānotajiem risinājumiem problēmsituāciju novēršanai.
2. Prasības Ziņojuma sabiedriskajai apspriešanai nosaka Novērtējuma likums un Noteikumi Nr. 18, tādēļ Birojs atkārtoti minētās prasības neuzskaita, bet vienlaikus vērš uzmanību, ka sabiedrības līdzdalība un tās veicināšana ir viens no ietekmes uz vidi novērtējuma pamatuzdevumiem, tādēļ Novērtējuma likuma 17. panta sestā daļa noteic, ka ierosinātāja pienākums ir noskaidrot sabiedrības viedokli, veicinot to iedzīvotāju līdzdalību sabiedriskajā apspriešanā, kurus var ietekmēt Paredzētās darbības, vai aptaujājot šos iedzīvotājus.
3. Ja attiecīgajā periodā vēl attiecināms, organizējot un veicot Ziņojuma sabiedrisko apspriešanu, ņem vērā arī ar infekcijas Covid-19 izplatības pārvaldību saistītos ierobežojumus un nosacījumus, kas noteikti ārējos normatīvajos aktos.
4. Ierosinātājām jānodrošina Ziņojuma sabiedriskā apspriešana Novērtējuma likuma un Noteikumos Nr. 18 noteiktajā kārtībā.
5. Ziņojuma publiskojamā versijā neiekļauj ierobežotas pieejamības informāciju (piemēram, ierobežotas pieejamības informācija par atsevišķām dabas vērtībām, ja attiecināms), un tās sagatavošanā jāievēro personas datu aizsardzības prasības. Ziņojuma publiskojamā pārskatā, kas Ziņojumā iekļaujams saskaņā ar Novērtējuma likuma 17. panta trešo un septīto daļu, fiziskas personas datu apstrāde veicama tādā veidā, lai datus nav iespējams saistīt ar konkrētu datu subjektu bez papildu informācijas izmantošanas (tie pseidonimizējami), vienlaikus Birojā šis pārskats iesniedzams arī bez pseidonimizācijas – veidā, kas ļauj secināt gan to, vai attiecīgais iesniegums vispār bijis saņemts un vērtēts, gan pilnvērtīgi izprast pašu priekšlikumu un to, kā tas ņemts vērā.

Direktore (paraksts*)

D. Avdejanova

**Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu*